

Voorwoord

Binnenkort gaan de leerlingen van uw groep kijken naar de voorstelling 'Koning van Karton' van Drents Jeugdtheater Garage TDI.

Een voorstelling staat nooit op zichzelf. Het geeft veel materiaal om over na te spreken en na te spelen. We doen u in onderstaande brief een aantal suggesties. De ervaring leert dat de leerlingen door verder te werken meer uit de thematiek van de voorstelling halen. Ze verbinden zich met de spelers uit de voorstelling en dat zet hen aan tot nadenken over zichzelf en de ander.

© Moon Saris

Drents Theatergezelschap GarageTDI

Garage TDI maakt aansprekende voorstellingen op scholen, op festivals, en in theaterzalen, met als doelgroep kinderen en jongeren tussen 4 en 21 jaar.

Garage TDI is het huis voor jeugd- en jongerentheater in Drenthe, waar alle expertise op het gebied van theater voor deze doelgroep aanwezig is. Een garage is een werkplek. TDI staat voor Theater- & DansIndustrie. Het is een plek waar geëxperimenteerd, gecreëerd, ontwikkeld en getoond wordt.

Ook is er een opleiding voor jong talent uit Drenthe, Groningen, Friesland en Overijssel, dat zich voorbereidt op een HBO-theateropleiding. Er zijn vijf jeugdtheaterscholen in Drenthe en er is een educatieafdeling waar workshops en educatieprojecten voor het onderwijs worden ontwikkeld met theater en dans, soms in combinatie met multimedia.

Garage TDI wil door middel van theater en dans, bijdragen aan de ontwikkeling van jeugd en jongeren tot nieuwsgierige, empathische en ruimdenkende mensen. Het gezelschap heeft een sterk sociale component. De voorstellingen van Garage TDI gaan over de complexe wereld waarin kinderen opgroeien. De voorstellingen scheppen hoop, bieden houvast in conflictsituaties, stralen warmte uit, houden een spiegel voor en maken kinderen nieuwsgierig

Koning van Karton de voorstelling

'Koning van Karton' is een speelse danstheatervoorstelling met livemuziek over vriendschap; over ontmoeten, samen spelen, vrienden delen en je buitengesloten voelen.

Twee meisjes leren elkaar kennen en ontdekken samen hun omgeving. Ze zijn nieuwsgierig naar de jongen achter het dichte raam. Wie is hij en hoe zal het zijn als hij ook een vriend wordt? Uit zijn huis klinkt muziek, maar het raam blijft dicht. Durft hij niet? De muziek danst door de straat en neemt ze mee van bos naar boot en zee.

En daar is hij ineens, met zijn muziek. Maar dan zijn ze met z'n drieën en dat voelt anders. Hoe ga je daarmee om? En hoe doe je dat, met z'n allen vrienden zijn?

In de voorstelling zien we een grote stapel kartonnen dozen waarmee de personages nieuwe fantasiewerelden bouwen. Het jonge publiek wordt moeiteloos door de muziek meegenomen in het verhaal dat met weinig woorden wordt verteld.

De voorstelling is geschikt voor leerlingen van groep 1 tot en met 4 en duurt ca. 40 minuten. Na de voorstelling is er een kort programma waarin de acteurs de kinderen uitdagen om met beweging een aantal door hen verzonden werelden te betreden. Totale duur ongeveer 50 minuten.

© Moon Saris

Koning van Karton credits:

Concept:	Rudi Emmelkamp en Frederieke Vermeulen
Regie en dramaturgie:	Frederieke Vermeulen
Choreografie:	Rudi Emmelkamp i.s.m. de dansers
Dansenspel:	Michelle Kooi en Malou van Sluis
Muziekenspel:	Maarten Zaagman
Decorenkostuum:	André Kok en Freja Roelofs
Illustratie:	Gerard de Bruyne
Fotografie:	Moon Saris

© Moon Saris

Thema

De voorstelling 'Koning van Karton' is geïnspireerd op het boek 'Het kartonnen kasteel' van Linda Sarah en Benji Davies. Het boek gaat over vrienden hebben, kwijtraken en nieuwe vrienden maken. De voorstelling is niet een letterlijke weergave van het boek, maar het behandelt wel dezelfde thema's.

Korte samenvatting van het boek:

In het boek zien we Bart en Edo, twee beste vrienden. Ze spelen altijd urenlang op het Suikerkasteel met hun kartonnen kasteel. Maar op een dag komt er een nieuw jongetje, Kai. Hij wil ook graag meespelen, maar kan dat wel van twee naar drie?

ISBN: 978 90 245 7665 4

Koning van Karton sluit aan bij de kerndoelen

- Kunstzinnige oriëntatie, kerndoel 54.
- Bewegingsonderwijs, kerndoel 57, 58.
- Oriëntatie op jezelf en de wereld: Mens en samenleving, kerndoel 34, 37

Vorbereiding

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De leerlingen worden nieuwsgierig naar de voorstelling.
- De leerlingen leren associëren op een geluid en daarop bewegen.

Een doos met geluid.

Op aanvraag is een platte doos beschikbaar die u met de post in de dagen voor de voorstelling ontvangt. Aan u de vraag deze te vouwen volgens de richtlijnen en er rijst of macaroni in te stoppen. Het is fijn deze doos in te pakken, alsof het een cadeau is. Samen met de leerlingen pakt u het cadeau uit. Let op dat ze de doos niet verder openmaken. Het geluid uit de doos is namelijk het cadeau. Met het geluid dat de doos maakt gaat u met de kinderen fantaseren.

U vraagt de kinderen de ogen te sluiten en goed te luisteren. De doos geeft namelijk een bijzonder geluid.

- U laat de doos heel langzaam van een kant naar de andere kant bewegen zodat de rijst rustig heen en weer gaat.
- U laat de doos wat sneller heen en weer gaan als ware het een regenstok
- U laat de doos als een soort sambabal in een ritme muzikaal heen en weer gaan.

Bij elk geluid vraagt u de leerlingen.

- Vraag 1: Wat hoor je?
Laat de kinderen na ieder nieuw geluid de ogen open doen en vertellen wat ze hebben gehoord. Kies een antwoord op de vraag wat de leerlingen hebben gehoord en fantaseer met hen verder.
- Vraag 2: Wat zou er daar, op die plek, of in die situatie kunnen gebeuren?
- Vraag 3: Hoe kan je bewegen op dit geluid?

Maak met de leerlingen een korte dans op de verschillend geluiden. Kijk of ze de verschillen kunnen benoemen. Van deze dans kunt u een stopdans maken: als ze het geluid horen mogen ze bewegen. Stopt het geluid dan staat iedereen stokstijf stil.

Voorbereiding twee

Doel:

- De leerlingen worden nieuwsgierig naar de voorstelling.
- De leerlingen leren het thema van de voorstelling kennen.

Prentenboek lezen.

Ter voorbereiding van de voorstelling is het fijn om het boek 'Het kartonnen kasteel' voor te lezen en samen de prenten te bekijken in het boek. Op deze manier raken de leerlingen vertrouwd met de thematiek uit de voorstelling en kunnen ze zich beter identificeren met het verhaal en de personages.

Na afloop van de voorstelling

Filosoferen

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De leerlingengaan dieper in op het onderwerp van de voorstelling.
- De leerlingen gaan nadenken over het begrip vriendschap.

Filosofisch gesprek

Na de voorstelling zet u de leerlingen in een kring en start u met een filosofisch gesprek. Belangrijk om te weten is dat er bij een filosofisch gesprek geen goed of fout is. Het is de bedoeling dat de kinderen vrij hun associaties en gedachten kunnen vertellen. U kunt als leerkracht bijvoorbeeld net doen alsof u de voorstelling niet gezien heeft.

Vragen die u kunt stellen kunnen zijn:

- Wat heb je onthouden? Wat vond je het leukste uit de voorstelling?
- Wie waren er vrienden in de voorstelling?
- Hoe maakten ze in de voorstelling nieuwe vrienden?
- Maken ze allemaal op dezelfde manier vrienden? Kun je vertellen hoe ze dat deden? (kijken of de leerlingen het verschil tussen taal, beweging en muziek kunnen benoemen)
- Wie praatte er veel? Wie praatte er niet? Hoe konden zij vertellen wat zij wat ze vonden?
- Hoe maak jij vrienden?
- Maak je weleens ruzie met je vrienden?
- Hoe kan iemand jouw vriend worden?
- Is het ook leuk om alleen te zijn?
- Is het leuker om te spelen met zijn tweeën of met zijn drieën?
- Vind je het leuk om bijeen geroepen te horen?
- Wat is leuk om bij een groep te horen en wat is niet leuk?
- Hoe voel je je als je niet bij een groep mag horen?
- Soms kropen de spelers door een doos, waar kwamen ze dan terecht?
- Waar zijn ze nog meer geweest?
- Als jij nou door die doos mocht kruipen waar zou je dan naartoe willen gaan?

Na het gesprek is het fijn een korte samenvatting te geven over wat jullie ontdekt hebben. U kunt dat samen met de kinderen doen door zelf een voorzet te geven.

Na afloop van de voorstelling

Spelen en fantaseren

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De kinderen leren associëren
- De kinderen leren hun fantasiewereld te benoemen
- De kinderen leren bewegen van concreet naar meer abstract.

De verrekijker

Ik zie ik zie wat jij niet ziet

U maakt de doos die u heeft gekregen aan twee kanten open (de rijst of macaroni haalt u eruit). Er ontstaat een soort verrekijker. U verleidt de kinderen om net als in de voorstelling door de doos te kijken (als een verrekijker) en een nieuwe wereld te fantaseren. Stimuleer ze te fantaseren. Het hoeft niet echt te zijn.

Leerlingen mogen om beurt door de doos of verrekijker kijken en vertellen wat ze zien. Als leerkracht kunt u vragen stellen, Wat zie je? Wie zijn er nog meer? Wat gebeurt er? Hoor je ook geluiden? Welke geluiden zijn dat?

Vervolg opdracht geleide fantasie

Als er een mooi verhaal uitkomt. Kunt u ter plekke besluiten om dat verhaal met zijn allen als een geleide fantasie te spelen.

U bent dan de verteller en leidt de kinderen al vertellend door de fantasiewereld. Alle werkwoorden die in het verhaal voorkomen kunnen de kinderen spelen rennen, springen, liggen kauwen ruiken etc.

Een voorbeeld,

Jullie **lopen** in een prachtig bos, we **kijken** naar links, we **kijken** naar rechts, er is niemand. We **lopen** door. We gaan een beetje **rennen** want het wordt donker. De struiken worden steeds dichter, we moeten de takken een beetje **wegduwen**. Ineens **staan we stil** bij een rivier. **Luister** naar de wind. Kijk, er ligt een bootje. We **stappen in** het bootje, het **wiebelt** heen en weer. We **roeien en roeien** want we willen naar huis. **Kijk** daar is de overkant. We **zwaaien**. We **roepen**: hé hier ben ik! Hier ben ik! We **springen** aan wal en **lopen op onze tenen** naar school. Daar staat de juf en we **zeggen zachtjes**: "sorry juf, ik was even op avontuur."

Als het niet lukt om alle kinderen aan de beurt te laten komen, kan de verrekijker op een tafel blijven liggen. Dan kunt u de verrekijker op een later moment weer gebruiken om een nieuw verhaal van een leerling tot leven te laten komen.

Na afloop van de voorstelling

De Dozendans

In een grote doos stopt u allerlei voorwerpen. Bijvoorbeeld een elastiek, een lapje stof, een papiertje, hamer of zaag, stuiterbal, bubbeltjes plastic etc. In het vervolg van deze opdracht gaan we van concrete herkenbare bewegingen naar meer abstract bewegingen.

U kunt bijvoorbeeld deze muziek opzetten:

<https://www.youtube.com/watch?v=3bMbroQjLCw>

Iedereen staat in een kring. U zet de beweging in en de leerlingen doen u direct na. Ideeën voor bewegingen zijn: als een vogel, in een roeiboot, roeiboot in zwaar weer, als een vliegtuig, stampend door de plassen, als een robot, als een aap die slingert van boom tot boom of als een stuiterbal.

Op dezelfde muziek kunt u verdergaan. Een leerling pakt een voorwerp uit de doos. Hoe ziet het voorwerp eruit? Daag ze uit de vorm na te doen. Hoe beweegt het voorwerp zelf? Daag ze uit weer andere bewegingen te verzinnen.

Vervolg opdracht. Kleine choreografie

Als u ziet dat er mooie bewegingen worden verzonnen kunt u met de kinderen een paar bewegingen kiezen en aan iedereen leren. U plakt de verschillende bewegingen achter elkaar en zo ontstaat er een kleine choreografie.

© Moon Saris

Beeldend maken

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De kinderen leren met karton kledingstukken maken.
- De kinderen leren zichzelf met deze nieuwe kartonnen toevoegingen aan hun lichaam te presenteren.
- De kinderen leren te reflecteren op de voorstelling door middel van karton en tekenspullen.

De catwalk

U vraagt de kinderen een kartonnen doos van thuis mee te nemen. Of u verzamelt zelf dozen. U herinnert de kinderen eraan dat er in de voorstelling een kroon werd gescheurd van een kartonnen doos. Met een toevoeging aan je kleding kun je je ineens iemand anders voelen.

Fantaseer met hen over wat je allemaal kunt maken en toevoegen aan jezelf met een kartonnen doos.

Bijvoorbeeld een kroon op je hoofd zoals koningen of koninginnen dat hebben.

Een doos om je middel zodat je op een robot lijkt.

Karton om je onderbeen zodat je kunt gaan paardrijden.

Nieuwe vingers van karton als was je een heks.

Als er mooie creaties zijn ontstaan is het leuk om een catwalk te maken, muziek op te zetten en alle kinderen daar overheen te laten lopen. Als echte modellen.

Kartonkunst

Mocht het scheuren en of knippen nog een te grote opdracht zijn, dan kunt u de kinderen vragen om op een kartonnen vlak te tekenen en te plakken wat ze van de voorstelling hebben onthouden.